



WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 12 grudnia 2024 r.

WRPS-VI.431.2.42.2024.XX

Pan XXXXX XXXXX

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy

Spółecznej w Słubicach

ul. Płocka 34

09-533 Słubice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² i art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2024 kontrolerzy Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, pan Xxx Xxx – starszy inspektor wojewódzki oraz pani Xxx Xxx – starszy inspektor, pełniący funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego, w okresie od 7 do 18 października 2024 r. przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Słubicach³.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴ w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 lipca 2022 r. do dnia kontroli, tj. 7 października 2024 r.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224).

³ Dalej GOPS, ośrodek, organ lub jednostka.

⁴ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993) – dalej ustawa, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Niniejszym przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie pomimo nieprawidłowości ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach w zakresie organizacji zadania, natomiast pozytywnie pomimo uchybień w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

I. Organizacja zadania

W okresie objętym kontrolą zarządzał Pan Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Słubicach – jako kierownik jednostki.

Na podstawie porozumienia⁵ zawartego xxx r. pomiędzy Urzędem Gminy w Słubicach, reprezentowanym przez Wójta Gminy Słubice –Xxx Xxx, a Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Słubicach, reprezentowany przez Xxx Xxx Kierownika Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej w Słubicach, ustalono, że za obsługę finansową ośrodka pomocy społecznej odpowiada księgowa Urzędu Gminy Słubice.

Szczegółową organizację pracy, zakres zadań, uprawnień i obowiązków pracowników określał regulamin organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach⁶. W § 20 regulaminu wskazano zadania i kompetencje pracownika do spraw świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Poinformował Pan pisemnie⁷, że w okresie objętym kontrolą zadania określone w ustawie realizowała Pani Xxx Xxx – podinspektor, zatrudniona w GOPS w Słubicach.

Organ właściwy – Wójt Gminy Słubice udzielił Panu kierownikowi upoważnienia⁸ m.in. do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego właściwych dla Wójta Gminy Słubice. W upoważnieniu w podstawie prawnej nie przywołano w art. 12 ust. 2 ustawy i niewłaściwie powołano art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Przepis ten nie mógł mieć

⁵ Porozumienie z xxx r. w sprawie prowadzenia przez Urząd Gminy Słubice obsługi finansowo-księgowej dla GOPS

⁶ Zarządzenie nr xxx z xxx r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach; Zarządzenie nr xxx Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia xxx r. w sprawie: wprowadzenia zmian do Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach

⁷ Pisemna informacja kierownika GOPS w Słubicach - Załącznik Nr 1 nr GOPS. xxx z xxx r.

⁸ Zarządzenie Wójta Gminy Słubice Nr xxx r. z xxx r. w sprawie upoważnienia dla kierownika GOPS w Słubicach

zastosowania z uwagi na uregulowania zawarte w ustawie. Ponadto w treści upoważnienia pominięto zapis dotyczący prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w art. 12 ust. 2 ustawy. Prawidłowo upoważnienie powinno zostać udzielone, na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy, do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji.

Pani Xxx Xxx ⁹, na pisemny wniosek Kierownika, została upoważniona m.in. „do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego”. Upoważnienia dla Pani X. Xxx prawidłowo udzielono na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy.

Pismem z xxx r. znak: xxx Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie przypomniał wszystkim gminom z terenu woj. mazowieckiego o konieczności posiadania prawidłowych upoważnień, wskazując prawidłową ich treść oraz zobowiązując do weryfikacji dotychczas udzielonych upoważnień. Do dnia rozpoczęcia kontroli jednostka kontrolowana nie podjęła działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości w upoważnieniu udzielonym kierownikowi jednostki kontrolowanej.

II. Prawidłowość ustalania uprawnień do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Poinformował Pan pisemnie¹⁰, że w okresie objętym kontrolą do GOPS w Słubicach wpłynęło 9 wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2022/2023 oraz 9 wniosków na okres 2023/2024. Wszystkie wnioski złożono w formie papierowej.

Wnioski rozpatrzono wydając na okres świadczeniowy 2022/2023 8 decyzji przyznających świadczenie w pełnej wysokości oraz 1 decyzję z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Rozpatrując wnioski na kolejny okres świadczeniowy 2023/2024 wydano 9 decyzji przyznających, z czego świadczenie przyznano w 8 przypadkach w pełnej wysokości i w 1 przypadku z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

W powyższych okresach świadczeniowych jednostka kontrolowana nie wydała żadnej decyzji odmownej, zmieniającej wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek podwyższenia alimentów przez sąd oraz w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu.

⁹ Zarządzenie Wójta Gminy Słubice Nr xxx . z xxx r. w sprawie upoważnienia dla podinspektora – pani Xxx Xxx

¹⁰ Zestawienie ilości wniosków i decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydanych w okresie od 1 lipca 2022 do dnia kontroli tj. do 7 października 2024 r. – nr GOPS. xxx z xxx r.

Z pozostałych 5 oświadczeń¹⁵ wynika, że w 1 oświadczeniu wnioskodawca nie wskazał innych osób natomiast zawarł zapis – „brak informacji o dziadkach”, w 1 oświadczeniu wpisano wyłącznie dłużnika alimentacyjnego a w pozostałych 3 oświadczeniach poza innymi osobami zobowiązanymi do alimentacji wpisano także dłużnika alimentacyjnego. Prawidłowo należało wskazać wszystkie osoby zobowiązane do alimentacji, zarówno ze strony dłużnika alimentacyjnego, jak i drugiego rodzica, tj. dziadków osób uprawnionych. W tych sprawach należało pisemnie wezwać wnioskodawców do uzupełnienia wniosków pod rygorem pozostawienia ich bez rozpatrzenia, czego jednostka nie uczyniła. Ośrodek zaniechał realizacji działań na podstawie § 8 lub § 7 rozporządzeń¹⁶ wykonawczych do ustawy obowiązujących w dniu złożenia wniosku, polegających na wezwaniu wnioskodawcy do poprawienia wniosku.

W 17 przypadkach wnioski złożyli przedstawiciele ustawowi osoby uprawnionej do alimentów, a w 1 przypadku pełnoletnia osoba uprawniona kontynuująca naukę w szkole średniej. Wszystkie wnioski złożono w terminach określonych w art. 20 ust. 3-8.

¹⁵ Nieprawidłowo wypełnione oświadczenia o osobach zobowiązanych do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny: oświadczenie do wniosku nr FA. xxx z xxx r., oświadczenie do wniosku nr FA. xxx z xxx r., oświadczenie do wniosku nr FA xxx z xxx r., oświadczenie do wniosku nr FA. xxx. z xxx r., oświadczenie do wniosku nr FA. xxx z xxx r.

[illegible]

do obliczeń przyjęto dochody osiągnięte w 2022 r. Ustalając prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego w obliczeniach zastosowano kryterium dochodowe określone w art. 9 ust. 2 ustawy wynoszące 900 zł w okresie świadczeniowym 2022/2023 oraz 1209 zł w okresie świadczeniowym 2023/2024.

Ustalono, że dochody rodzin w przeliczeniu na jednego członka, we wszystkich sprawach wyliczono w sposób prawidłowy w oparciu o właściwy rok bazowy z uwzględnieniem dochodów uzyskanych, utraconych, wysokości należnych podatków, ulg na dzieci, składek społecznych, składek zdrowotnych oraz innych dochodów niepodlegających opodatkowaniu.

We wszystkich przypadkach organ wywiązał się z obowiązku pozyskiwania lub weryfikacji danych w systemach teleinformatycznych: PESEL, CRP, KRUS, E-podatki, ZUS, CBB, MEN, CIDG oraz CWU tj. w Centralnego Wykazu Ubezpieczonych.

We wszystkich 18 przypadkach, w których przyznano prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (w tym w 2 przypadkach na podstawie art. 9 ust. 2a) prawidłowo obliczono dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W 2 przypadkach, w których przyznano świadczenie z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”, prawidłowo wyliczono kwotę, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W tych sprawach w uzasadnieniu decyzji zawarto analizę dochodów rodziny i przedstawiono czytelny i przejrzysty sposób wyliczenia dochodu oraz kwot przekroczenia kryterium dochodowego. Ponadto wskazano wysokość świadczeń przysługujących na podstawie art. 9 ust. 2a i 2b.

We wszystkich decyzjach przyznających jako termin wypłaty świadczenia wskazano „że świadczenie z funduszu alimentacyjnego wypłaca się nie później niż do ostatniego dnia miesiąca, za który przyznane zostało świadczenie” i w takim terminie realizowane były wypłaty świadczeń.

W przypadkach, w których składano wnioski na nowy okres świadczeniowy zachowano terminy ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego określone w art. 20 ust. 4, 5, 6, 7 i 8 ustawy. W pozostałych przypadkach decyzje administracyjne wydano niezwłocznie, stosownie do unormowań zawartych w art. 35 § 1 k.p.a.

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słubicach nie był zobowiązany do wydania decyzji w sprawie ustalenia i zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, w związku tym nie wydawano takich decyzji.

Poddane kontroli decyzje administracyjne zawierały następujące elementy, o których stanowi art. 107 § 1 k.p.a.: oznaczenie organu administracji publicznej – Wójta Gminy Słubice, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji.

W jednym przypadku w decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego strona postępowania została oznaczona prawidłowo tj. pełnoletnia osoba uprawniona.

Wypłata świadczeń przyznanych na podstawie wniosków na nowy okres świadczeniowy odbyła się w terminach określonych w art. 20 ust. 4, 5, 6, 7 i 8 ustawy oraz w sposób i w kwotach wskazanych w decyzjach. Natomiast wypłaty świadczeń w następnych miesiącach odbywały się miesięcznie, w kwotach i w sposób wynikający z decyzji. Z analizy list wypłat wynika, że we wszystkich sprawdzonych przypadkach świadczenia wypłacono

7

w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na konta bankowe świadczeniobiorców podane we wnioskach. Wpłaty odbywały się w sposób wskazany przez wnioskodawcę we wniosku tj. we wszystkich przypadkach w formie przelewu na konto bankowe.

Na 18 skontrolowanych decyzji administracyjnych, 10 decyzji przyznano na pełen okres świadczeniowy tj. od 1 października do 30 września, natomiast w 7 przypadkach decyzje przyznano na niepełny okres świadczeniowy tj. od miesiąca złożenia wniosku przez wnioskodawcę do końca okresu świadczeniowego.

W jednym przypadku dotyczącym osoby dorosłej, której na podstawie wniosku złożonego w miesiącu lipcu, przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego na okres dwóch miesięcy (lipiec – sierpień). Ww. świadczenie przyznano na podstawie zaświadczenia wydanego przez szkołę, do której uczęszczał świadczeniobiorca, oraz na podstawie weryfikacji danych w systemach MEN oraz CWU.

W wyniku kontroli stwierdzono:

1. Udzielenie nieprawidłowego upoważnienia dla Pana kierownika, tj. w oparciu o niewłaściwą podstawę prawną oraz z pominięciem delegacji do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co jest niezgodne z art. 12 ust. 2 ustawy.
2. Zaniechanie w 5 sprawach realizacji działań na podstawie § 8 lub § 7 rozporządzeń wykonawczych do ustawy obowiązujących w dniu złożenia wniosku, polegających na wezwaniu wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku w związku z nieprawidłowo wypełnionym oświadczeniem wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentów, innych niż dłużnik alimentacyjny.
3. W 18 sprawach zaniechanie obowiązku wezwania wnioskodawców do poprawienia wniosku w związku z wpisaniem we wniosku niewłaściwego organu wierzyciela, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach.
4. W 17 decyzjach administracyjnych nieprawidłowe oznaczenie strony postępowania i adresata decyzji. Stroną postępowania i adresatem decyzji nie była osoba uprawniona tylko jeden z rodziców, co jest niezgodne z art. 2 pkt 11 ustawy.

Uwaga:

Nie zastosowano się do wytycznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego i nie podjęto działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości w udzielonym upoważnieniu kierownika jednostki kontrolowanej.

Za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie udzielonego kierownikowi upoważnienia odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Słubice, natomiast za stwierdzone w pozostałym zakresie uchybienia odpowiedzialność ponosi Pan jako kierownik jednostki kontrolowanej oraz pracownik realizujący kontrolowane zagadnienia.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana kierownika do:

1. Podjęcia działań w celu wyeliminowania z obiegu prawnego upoważnienia udzielonego Panu jako kierownikowi, które jest niezgodne z treścią art. 12 ust. 2 ustawy oraz podjęcia działań w celu uzyskania dla Pana kierownika od Wójta Gminy Słubice prawidłowego upoważnienia do realizacji zadań z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, tj. udzielonego wyłącznie na podstawie art. 12 ust. 2 ww. ustawy oraz zgodnego z treścią tego przepisu.
2. Przyjmowania prawidłowo i kompletnie wypełnionych wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W przypadku złożenia nieprawidłowo bądź/i niekompletnie wypełnionego wniosku lub bez wymaganych dokumentów, wzywania wnioskodawców do poprawienia wniosku lub uzupełnienia brakujących dokumentów pod rygorem pozostawienia go bez rozpatrzenia, stosownie do § 7 obowiązującego rozporządzenia wykonawczego.
3. W wydawanych decyzjach wskazywania małoletniego dziecka uprawnionego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako stronę postępowania oraz adresata decyzji, z zastrzeżeniem, że działa przez przedstawiciela ustawowego, zgodnie z art. 2 pkt 11 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Uwaga:

Zasadnym jest stosowanie się do wytycznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w zakresie udzielania upoważnień, w szczególności w zakresie podstaw prawnych oraz ich treści.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Katarzyna Kieszek
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Společnej

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości: Pan Xxxx Xxxx, Wójt Gminy Słubice